

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 3. 2. 2020
COM(2020) 35 final

Odporúčanie

ROZHODNUTIE RADY

**o poverení začať rokovania o novom partnerstve so Spojeným kráľovstvom Veľkej
Británie a Severného Írska**

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

Európska komisia týmto odporúčaním vyzýva Radu Európskej únie, aby vydala poverenie začať rokovania o novom partnerstve so Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska, aby vymenovala Komisiu za vyjednávača Únie, aby adresovala vyjednávačovi smernice a aby určila osobitný výbor, po porade s ktorým sa musia viesť rokovania.

2. KONTEXT

Dňa 1. februára 2020 Spojené kráľovstvo vystúpilo z Európskej únie a z Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (Euratom).

Podmienky vystúpenia sú stanovené v Dohode o vystúpení Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie a z Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (ďalej len „dohoda o vystúpení“)¹.

Dohoda o vystúpení nadobudla platnosť 1. februára 2020 a stanovuje sa v nej prechodné obdobie, počas ktorého sa na Spojené kráľovstvo a v Spojenom kráľovstve uplatňuje právo Únie v súlade s uvedenou dohodou. Toto obdobie sa skončí 31. decembra 2020, pokiaľ spoločný výbor zriadený na základe dohody o vystúpení neprijme pred 1. júlom 2020 jediné rozhodnutie o predĺžení prechodného obdobia najviac o jeden alebo dva roky.

Európska rada vo svojich usmerneniach z 23. marca 2018 opätovne vyjadrila odhodlanie Únie udržiavať so Spojeným kráľovstvom v budúcnosti čo najužšie partnerstvo. Takéto partnerstvo by sa podľa uvedených usmernení malo vzťahovať na obchod a hospodársku spoluprácu, ako aj na ďalšie oblasti, najmä na boj proti terorizmu a medzinárodnej trestnej činnosti, a tiež na bezpečnosť, obranu a zahraničnú politiku. Európska rada vypracovala uvedené usmernenia so zreteľom na celkovú koncepciu rámca budúceho vzťahu, ktorá sa mala vytýčiť v politickom vyhlásení, ktoré je pripojené k dohode o vystúpení a na ktoré sa v uvedenej dohode odkazuje.

V politickom vyhlásení, ktoré bolo pripojené k dohode o vystúpení, sa stanovuje rámec budúceho vzťahu medzi Európskou uniou a Spojeným kráľovstvom (ďalej len „politické vyhlásenie“)². Stanovujú sa ním parametre „ambiciózneho, širokého, hlbokého a flexibilného partnerstva v oblasti obchodnej a hospodárskej spolupráce, ktorej jadrom bude komplexná a vyvážená dohoda o voľnom obchode, v oblasti presadzovania právnych predpisov a trestnej justície, zahraničnej politiky, bezpečnosti a obrany a v širších oblastiach spolupráce“.

V článku 184 dohody o vystúpení sa stanovuje: „Únia a Spojené kráľovstvo v dobrej viere a pri úplnom rešpektovaní svojich príslušných právnych poriadkov vynaložia maximálne úsilie, aby podnikli kroky potrebné na urýchlené dojednanie dohôd upravujúcich ich budúci vzťah, ktoré sú uvedené v politickom vyhlásení zo 17. októbra 2019, a aby vykonali príslušné postupy na ratifikáciu alebo uzatvorenie týchto dohôd s cieľom zabezpečiť, aby sa tieto dohody v čo najväčšej možnej miere vykonávali od skončenia prechodného obdobia.“

Európska rada vo svojich záveroch z 13. decembra 2019 opätovne potvrdila svoju túžbu nadviazať v budúcnosti čo najužšie vzťahy so Spojeným kráľovstvom v súlade s politickým vyhlásením a už schválenými usmerneniami Európskej rady, ako aj vyhláseniami, konkrétne

¹ Ú. v. EÚ L 29, 31.1.2020, s. 7.

² Ú. v. EÚ C 34, 31.1.2020, s. 1.

tými z 25. novembra 2018. Európska rada predovšetkým opätovne zdôraznila, že budúci vzťah so Spojeným kráľovstvom sa bude musieť zakladať na rovnováhe práv a povinností a bude musieť zabezpečovať rovnaké podmienky pre všetkých. Európska rada vyzvala Komisiu, aby predložila Rade „návrh komplexného mandátu pre budúci vzťah so Spojeným kráľovstvom bezprostredne po jeho vystúpení“.

3. NOVÉ PARTNERSTVO

Ambiciózne a komplexné nové partnerstvo uvedené v tomto odporúčaní odráža závery a usmernenia Európskej rady a vychádza z politického vyhlásenia.

Plánované partnerstvo je jedným balíkom, ktorý pozostáva z troch hlavných zložiek:

- všeobecné dojednania (zahŕňajú ustanovenia o základných hodnotách a zásadách a o správe vecí verejných),
- hospodárske dojednania (zahŕňajú ustanovenia o obchode a záruky týkajúce sa rovnakých podmienok pre všetkých) a
- bezpečnostné dojednania (zahŕňajú ustanovenia o presadzovaní práva a justičnej spolupráci v trestných veciach, ako aj o zahraničnej politike, bezpečnosti a obrane).

Plánované partnerstvo vychádza z uznania toho, že k prosperite a bezpečnosti prispieva medzinárodný poriadok založený na pravidlách, ochrana práv jednotlivca a dodržiavanie zásad právneho štátu, vysoká úroveň ochrany práv pracovníkov a spotrebiteľov a životného prostredia, ako aj boj proti zmene klímy a voľný a spravodlivý obchod;

Partnerstvo, o ktorom sa uvažuje v tomto odporúčaní, je z hľadiska rozsahu komplexné v súlade so závermi Európskej rady z 13. decembra 2019. Zahŕňa všetky oblasti záujmu uvedené v politickom vyhlásení: obchod a hospodárska spolupráca, presadzovanie práva a justičná spolupráca v trestných veciach, zahraničná politika, bezpečnosť a obrana, účasť na programoch Únie a tematické oblasti spolupráce. Komisia je pripravená dosiahnuť čo najviac z uvedeného počas prechodného obdobia a pokračovať v rokovaní o akýchkoľvek zostávajúcich otázkach po jeho skončení.

Plánované partnerstvo by rešpektovalo nezávislosť rozhodovania Únie a jej právneho poriadku, integritu jej jednotného trhu a colnej únie a nedeliteľnosť štyroch slobôd. Malo by zabezpečiť ochranu finančných záujmov Únie a zohľadňovať postavenie Spojeného kráľovstva ako tretej krajiny mimo schengenského priestoru, ktorá nemôže mať rovnaké práva a požívať rovnaké výhody ako člen. Plánované partnerstvo by malo byť založené na celkovom rámci riadenia, ktorý by sa vzťahoval na všetky oblasti spolupráce.

Pokiaľ ide o územnú pôsobnosť plánovaného partnerstva, pripomína sa, že vo vyhláseniach do zápisnice zo zasadnutia Európskej rady z 25. novembra 2018 bolo zahrnuté toto vyhlásenie Európskej rady a Komisie: „Po tom, ako Spojené kráľovstvo vystúpi z Únie, sa na Gibraltár nebude vzťahovať územná pôsobnosť dohôd, ktoré sa majú uzavrieť medzi Úniou a Spojeným kráľovstvom. To však nevylučuje možnosť, aby sa medzi Úniou a Spojeným kráľovstvom uzatvárali samostatné dohody vo vzťahu ku Gibraltáru. Bez toho, aby boli dotknuté právomoci Únie, a pri úplnom rešpektovaní územnej celistvosti jej členských štátov, ako je to zaručené v článku 4 ods. 2 Zmluvy o Európskej únii, tieto samostatné dohody si budú vyžadovať predchádzajúci súhlas Španielskeho kráľovstva.“

4. ROKOVANIA

Komisia bude viesť rokovania v súlade so smernicami na rokovania uvedenými v prílohe k rozhodnutiu a po porade s osobitným výborom vymenovaným Radou.

Komisia bude viesť rokovania v nepretržitej koordinácii s Radou a jej prípravnými orgánmi a bude včas s prípravnými orgánmi konzultovať a podávať im správy a včas poskytne všetky potrebné informácie a dokumenty súvisiace s rokovaniami.

Komisia bude včas a v plnom rozsahu informovať o rokovaníach Európsky parlament.

Komisia bude viesť rokovania v spolupráci s vysokým predstaviteľom Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku a s jeho súhlasom, pokiaľ ide o otázky spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky.

5. PRÁVNÝ ZÁKLAD

Procesnoprávnym základom rozhodnutia o poverení začať rokovania a o adresovaní smerníc vyjednávačovi je článok 218 ods. 3 a 4 ZFEÚ. Vzhľadom na komplexný rozsah plánovaného partnerstva a ambiciózne a dlhodobý vzťah, ktorý má na jeho základe vzniknúť, je v tejto fáze vhodným hmotnoprávnym základom pre rozhodnutie o poverení začať rokovania a o adresovaní smerníc vyjednávačovi článok 217 ZFEÚ. Okrem toho, keďže príloha k rozhodnutiu obsahuje smernice na rokovania týkajúce sa záležitostí, na ktoré sa vzťahuje Zmluva o Euratome, právnym základom tohto rozhodnutia by mal byť aj článok 101 Zmluvy o ESAE. Právnym základom odporúčaného rozhodnutia by preto mali byť článok 218 ods. 3 a 4 ZFEÚ a článok 101 Zmluvy o ESAE. Hmotnoprávny základ pre podpis a uzavretie nového partnerstva bude možné určiť až na konci rokovaní.

ROZHODNUTIE RADY

o poverení začať rokovania o novom partnerstve so Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 217 v spojení s článkom 218 ods. 3 a 4,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu, a najmä na jej článok 101,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

keďže:

- (1) Dňa 1. februára 2020 Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska (ďalej len „Spojené kráľovstvo“) vystúpilo z Európskej únie.
- (2) Podmienky vystúpenia sú stanovené v Dohode o vystúpení Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie a z Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (ďalej len „dohoda o vystúpení“), o ktorej sa rokovalo a ktorá bola uzavretá v súlade s článkom 50 Zmluvy o fungovaní Európskej únie³.
- (3) Dohoda o vystúpení nadobudla platnosť 1. februára 2020 a stanovuje sa v nej prechodné obdobie, počas ktorého sa na Spojené kráľovstvo a v Spojenom kráľovstve uplatňuje právo Únie v súlade s uvedenou dohodou. Toto obdobie sa skončí 31. decembra 2020, pokiaľ spoločný výbor zriadený na základe dohody o vystúpení neprijme pred 1. júlom 2020 jediné rozhodnutie o predĺžení prechodného obdobia najviac o jeden alebo dva roky.
- (4) Európska rada vo svojich usmerneniach z 23. marca 2018 opätovne vyjadrila odhodlanie Únie udržiavať so Spojeným kráľovstvom v budúcnosti čo najužšie partnerstvo. Takéto partnerstvo by sa podľa uvedených usmernení malo vzťahovať na obchod a hospodársku spoluprácu, ako aj na ďalšie oblasti, najmä na boj proti terorizmu a medzinárodnej trestnej činnosti, a tiež na bezpečnosť, obranu a zahraničnú politiku. Európska rada vypracovala uvedené usmernenia so zreteľom na celkovú koncepciu rámca budúceho vzťahu, ktorá sa mala vytýčiť v politickom vyhlásení, ktoré je pripojené k dohode o vystúpení a na ktoré sa v uvedenej dohode odkazuje.
- (5) V politickom vyhlásení, ktoré bolo pripojené k dohode o vystúpení, sa stanovuje rámec budúceho vzťahu medzi Európskou úniou a Spojeným kráľovstvom (ďalej len „politické vyhlásenie“)⁴. Stanovujú sa ním parametre ambiciózneho, širokého, hlbokého a flexibilného partnerstva v oblasti obchodnej a hospodárskej spolupráce,

³ Ú. v. EÚ L 29, 31.1.2020, s. 7.

⁴ Ú. v. EÚ C 34, 31.1.2020, s. 1.

ktorej jadrom bude komplexná a vyvážená dohoda o voľnom obchode, v oblasti presadzovania právnych predpisov a trestnej justície, zahraničnej politiky, bezpečnosti a obrany a v širších oblastiach spolupráce.

- (6) V článku 184 dohody o vystúpení sa stanovuje, že Únia a Spojené kráľovstvo v dobrej viere a pri úplnom rešpektovaní svojich príslušných právnych poriadkov vynaložia maximálne úsilie, aby podnikli kroky potrebné na urýchlené dojednanie dohôd upravujúcich ich budúci vzťah, ktoré sú uvedené v politickom vyhlásení, a aby vykonali príslušné postupy na ratifikáciu alebo uzatvorenie týchto dohôd s cieľom zabezpečiť, aby sa tieto dohody v čo najväčšej možnej miere vykonávali od skončenia prechodného obdobia.
- (7) Európska rada vo svojich záveroch z 13. decembra 2019 opätovne potvrdila svoju túžbu nadviazať v budúcnosti čo najužšie vzťahy so Spojeným kráľovstvom v súlade s politickým vyhlásením a už schválenými usmerneniami Európskej rady, ako aj vyhláseniami, konkrétne tými z 25. novembra 2018. Európska rada predovšetkým opätovne zdôraznila, že budúci vzťah so Spojeným kráľovstvom sa bude musieť zakladať na rovnováhe práv a povinností a bude musieť zabezpečovať rovnaké podmienky pre všetkých. Európska rada vyzvala Komisiu, aby predložila Rade „návrh komplexného mandátu pre budúci vzťah so Spojeným kráľovstvom bezprostredne po jeho vystúpení“. Európska rada uviedla, že bude rokovania pozorne sledovať a podľa potreby poskytne ďalšie politické usmernenia.
- (8) Mali by sa preto začať rokovania s cieľom nadviazať nové partnerstvo so Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska. Komisia sa týmto vymenováva za vyjednávača Únie. Pokiaľ ide o otázky spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky, Komisia by mala viesť rokovania so súhlasom vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Komisia sa týmto poveruje začať rokovania o novom partnerstve so Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska.

Článok 2

Komisia sa týmto vymenováva za vyjednávača Únie.

Článok 3

Komisia povedie rokovania po porade s [názov osobitného výboru] a na základe smerníc uvedených v prílohe.

Článok 4

Toto rozhodnutie je určené Komisii.

V Bruseli

*Za Radu
predseda*